

Op verzoek van een aantal aanwezigen de stellingen van de gastlessen filosofie, gekoppeld aan een verwijzing naar nadere literatuur.

Lustrum Gymnasium Leeuwarden 2019 Gastles Filosofie

Via het Net leven we in een onmiddellijk heden, waarin tijd en ruimte verstrooid zijn. Dit leven is een leven aan de oppervlakte. Vorming ('Bildung') en reflectie behoren tot het verleden. Het Net levert de goede omstandigheden en ingrediënten voor een nieuwe mens.

Een zestal citaten als basis voor de discussie

Baricco:^a

- Ik leef in de barbaarse overtuiging dat het verleden alleen maar nuttig is wanneer en waar het onmiddellijk heden kan worden. Wanneer je kunt consumeren, opeten, transformeren tot leven.
- Het oppervlak in plaats van diepgang, snelheid in plaats van reflectie, sequenties in plaats van analyse, surfen in plaats van verdieping, communicatie in plaats van uiting, multitasking in plaats van specialisatie en concentratie, plezier in plaats van inspanning.

Rushkoff:^b

- Tijd is in het digitale tijdperk niet langer lineair, maar ze is zonder houvast en associatief van aard. Het verleden is niet iets dat achter je ligt op de tijdlijn, maar is verstrooid over de zee van informatie. De ruwe feiten liggen als een digitaal onbewuste vergeten opgeslagen tenzij ze toegankelijk worden door een programma in de toekomst.^c
- Wat gewoonlijk doorgaat voor de raadselachtigheid van het bewustzijn, wordt nu afgedaan als een emergent verschijnsel dat opkomt uit de complexiteit van informatie.^d

Carr:^e

- Het Net levert precies het soort zintuigelijke en cognitieve prikkels -zich herhalend, intens, interactief, verslavend- waarvan is aangetoond dat ze sterke en snelle veranderingen te weeg brengen binnen her-

^a Baricco, A., *De barbaren*. De Bezige Bij, Amsterdam, 2006/2013.

^b Rushkoff, D., *Present Shock. When Everything Happens NOW*. Current/Penguin, New York, 2014.

^c 'Time in the digital era is no longer linear but disembodied and associative. The past is not something behind us on the timeline but dispersed through the sea of information. Like a digital unconscious, the raw data sits forgotten unless accessed by a program in future.'

^d 'What used to pass for the mysteriousness of consciousness is shrugged off as an emergent phenomenon rising from the complexity of information.'

^e Carr, N., *The Glass Cage. Automation and Us*. W.W.Norton & Company, New York/London, 2014.

sencircuits en hersenfuncties.^f

- Het Net voorziet ook in een hoge-snelheid-systeem dat antwoorden en beloningen -“positieve versterkers” in psychologische termen- aanlevert die de herhaling van zowel lichamelijke als mentale activiteiten aanmoedigt.^g

Literatuur: *Tussen Kaf en Koren. Kanttekeningen bij de late moderniteit*. Als PDF te vinden op de site van uitgeverij Ootbeoe unltd.

^f 'It's that the Net delivers precisely the kind of sensory and cognitive stimuli -repetitive, intensive, interactive, addictive- that have been shown to result in strong and rapid alterations in brain circuits and functions.'

^g 'The Net also provides a high-speed system for delivering responses and rewards -“positive reinforcements” in psychological terms- which encourage the repetition of both physical and mental actions.'